

دانشگاه علوم پزشکی ایلام

عنوان طرح:

بررسی نیازهای برآورده نشده مراقبین خانوادگی بازماندگان سرطان و عوامل مرتبط با آن در مراجعین به کلینیک و مطب‌های انکولوژی شهر ایلام در سال ۱۴۰۰

مجری طرح:

سحر میرزاحسینی (کارشناسی ارشد داخلی جراحی)

استاد راهنما:دکتر افسانه رئیسی فر

استاد مشاور: دکتر حسن نورمحمدی

استاد مشاور آمار: دکتر رضا پاکزاد

سرطان:

بار بیماری سرطان در کشورهای در حال توسعه دارای روند صعودی است که این مساله از عواملی مانند رشد جمعیت، افزایش جمعیت سالخوردگان و شیوه‌های زندگی منجر به سرطان از جمله استعمال دخانیات، فعالیت بدنی پایین و تغذیه نامناسب، ناشی می‌شود. امکان درگیری کلیه‌ی افراد با گروه‌های مختلف سنی، جنسی، نژادی، قومی، اقتصادی و اجتماعی با سرطان وجود دارد و هیچ استثنایی در این امر نیست و شانس همه افراد برای ابتلا به سرطان یکی است. امروزه سرطان دیگر یک بیماری حاد محسوب نمی‌شود، زیرا میزان بقای سرطان به دلیل بهبود در تشخیص، درمان و مراقبت افزایش یافته است.

مراقبین خانوادگی:

سرطان به‌عنوان شایع‌ترین بیماری پیش‌رونده شناخته شده که نیازمند کمک‌های مراقبین است. مراقبت فرایندی برخوردار از تعهد عاطفی و رفتاری می‌باشد. مفهوم مراقبت غیررسمی به‌اصطلاح کلی به این معنی است که کسی ارائه‌ی مراقبت بهداشتی و اجتماعی افراد بیمار و ناتوان را بر عهده بگیرد. مراقبین حمایت‌های ضروری و بدون مزد را برای بیماران فراهم می‌کنند که سیستم بهداشت و درمان نمی‌تواند فراهم کند و بایستی به‌عنوان یک منبع باارزش شناسایی شوند، بیشتر مراقبین غیررسمی بیماران مبتلابه سرطان خانواده آن‌ها هستند.

مشکلات مراقبین:

خانواده‌های بیماران مبتلا به سرطان رویدادهای پراسترس و وضعیت‌های پیوسته و دنباله‌داری از اضطراب تجربه می‌کنند. اگرچه امروزه به علت پیشرفت در روش‌های درمانی، میزان بقاء بیمار مبتلابه

سرطان افزایش‌یافته است اما همچنان پیش‌آگهی، امید به زندگی و کیفیت زندگی این بیماران نامشخص می‌باشد و می‌توان این عوامل عمده را از عمده‌ترین دلایل بروز استرس در مراقبین ذکر نمود. مسائلی نظیر مشکلات روانی ـ اجتماعی، تنش در روابط اعضای خانواده و مراقبین، مشکلات مالی، انزوای اجتماعی، تغییر در وظایف شغلی و خانوادگی، الگوهای تفریحی و کمبود وقت خانواده جهت پرداختن به سایر اعضا سالم خانواده به‌عنوان دیگر عوامل تنش‌زا در خانواده‌های دارای بیمار مبتلابه سرطان معرفی شده‌اند.

نیازهای مراقبین و ضرورت سنجش:

اطلاعات و آموزش، مهارت‌های مراقبت، نیازهای روانشناختی، حمایت اجتماعی و خانوادگی، حمایت عملیاتی و مراقبت تسکینی از جمله نیازهای مراقبین خانوادگی می باشد. ارزیابی نیازهای خانواده به تیم مراقبت بهداشت در فهم زندگی روزانه آن‌ها، شناسایی وظایف متعدد آن‌ها، کشف علائم تنیدگی مراقبین، کمک می‌کند. مراقبین خانوادگی در فرایند مراقبت با توجه به وظایف متعدد مشکلات زیادی را ذکر می‌کنند و طبیعی است که نیاز به کمک داشته باشند. بسیاری از خانواده‌ها خواستار رسیدگی به نیازهایشان هستند. مراقبینی که نیازهایشان برطرف شود، باقدرت تمام ارائه مراقبت کرده و کیفیت کارشان بالا می‌رود. ارزیابی نیازهای خانواده نه‌تنها توانایی خانواده و آنچه می‌خواهند انجام دهند بلکه آنچه بیماران در مراقبت نیاز دارند را نشان می‌دهد.

نتایج کار:

مطالعه حاضر باهدف بررسی نیازهای برآورده نشده در مراقبین خانوادگی بیماران مبتلابه سرطان انجام گرفت. نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان‌دهنده سطح متوسط رو به بالا نیازهای برآورده نشده مراقبین خانوادگی افراد بازمانده از سرطان بود. حال با توجه به‌ضرورت ارتقا سلامت روانی، اجتماعی در مراقبین خانوادگی بازماندگان سرطان و با توجه به توسعه وظایف پرستاران در عرصه‌های مختلف آموزشی، مدیریتی، پژوهشی و درمانی، پژوهشگر امید است یافته‌های این پژوهش دراین حوزه‌ها مورد استفاده قرار گیرد.